

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                            |                       |       |
|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Pedagogika ulicy, PG_00206363                                                                                                  |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                            |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Praca socjalna (P)                                                                                                             |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                            |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2026 r.                                                                                                            |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2028/2029                                                                                                                                  |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                       |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                    |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                 |                       |       |
| Rok studiów                              | 3                                                                                                                              |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                                                                                     |                       |       |
| Semestr studiów                          | 6                                                                                                                              |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 2.0                                                                                                                                        |                       |       |
| Profil kształcenia                       | praktyczny                                                                                                                     |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                                                                                 |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Społecznej                                      |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                            |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                    |                                                           | dr Alicja Zbierchowska               |                        |                                                                                                                                            |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                            |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                    | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                    | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                            | 0.0                                                       | 25.0                                 | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                        | 0.0                   | 25    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                    |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                            |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                             | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                            | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                   | 25                                                        |                                      | 0.0                    |                                                                                                                                            | 25.0                  | 50    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest poznanie fenomenu dzieci ulicy oraz zjawiska żebractwa z uwzględnieniem metod pracy i badań w środowisku |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                            |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                   | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                    |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
|                               | [PRACSOCL3_U03] potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg wybranych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) specyficzne dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla pracy socjalnej               | [PRACSOCL3_U03] Student potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg procesu powstawania fenomenu dzieci ulicy oraz żebractwa; Potrafi zidentyfikować bariery uniemożliwiające osiągnięcie społecznej spójności osób żyjących na ulicy, umie wskazać strategie wykluczania dzieci ulicy w szkole i innych tradycyjnych placówkach pomocowych przeciwdziałając w ten sposób ich marginalizacji i wykluczeniu.<br>Potrafi zidentyfikować strategie wykluczania osób podejmujących czynności żebracze                                                                                                                                                                                                                                          | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport |
|                               | [PRACSOCL3_K04] jest gotowy do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego                                                                                                                                    | [PRACSOCL3_K04] student/ka jest gotowy do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu pedagoga ulicy, wykorzystując swoją wiedzę o aspektach prawnych, ekonomicznych i politycznych, aktywnie włączając się w przygotowanie i realizację projektów społecznych o charakterze politycznym i obywatelskim, w szczególności dotyczących respektowania praw dzieci oraz osób podejmujących czynności żebracze znajdujących się trudnej sytuacji do poszanowania ich godności osobistej                                                                                                                                                                                                                                | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                                              |
|                               | [PRACSOCL3_U05] potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla pracy socjalnej | [PRACSOCL3_U05] Student/ka potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) w celu tworzenia projektów pracy ulicznej mających na celu unikanie elementów przemocy symbolicznej, tworzy w ten sposób sprzyjające warunki do respektowania praw osób żyjących na ulicy oraz poszanowania ich godności osobistej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                                              |
|                               | [PRACSOCL3_W08] zna i rozumie w stopniu zaawansowanym procesy zmian wybranych struktur i instytucji społecznych oraz rodzaje więzi społecznych oraz przyczyny, przebieg, skalę i konsekwencje tych zmian                                                           | [PRACSOCL3_W08] Student/ka zna i rozumie specyficzne potrzeby egzystencjalne dzieci żyjących na ulicy i ich rodzin; Zna i rozumie strategie działania dzieci ulicy, ich rodziców i nauczycieli tworzone na bazie dominujących w danej kulturze norm i wartości, ma świadomość funkcjonujących w tej dziedzinie stereotypów; Zna i rozumie tradycyjne i nowe koncepcje pracy w środowisku otwartym<br>S1P_W08 zna i rozumie etnografię jako metody pracy. Student ma wiedzę o rozumieniu procesu wprowadzania zmian przez pedagogów ulicy bez stosowania elementów przemocy symbolicznej.<br>S1P_W08 zna i rozumie sposoby funkcjonowania dzieci i środowiska, potrafi nazwać strategie działań wychowawczych podejmowane przez pedagogów ulicy w | [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport                                            |

|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |
|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Treści przedmiotu                                                 | A. Fenomen dzieci ulicy w Polsce i na świecie; przyczyny przebywania dzieci na ulicy; sposoby rozumienia i skierowane do dzieci i młodzieży żyjącej na ulicy; pomoc dzieciom ulicy w aspekcie historycznym, współczesnym i żyjącym na ulicy.<br>B. Potencjał wyjaśniający i zastosowanie modelu dynamiki kulturowej M. J. Hatch do analizy procesu konstruowania proces socjalizacji dzieci w rodzinie dysfunkcyjnej, szkoła wobec problemu dzieci z rodzin o niskim statusie socjalnym (strategie wykluczania dzieci ulicy stosowane przez ich nauczycieli i rówieśników), ulica jako miejsce kształtowania działania dzieci ulicy w domu, w szkole, w przestrzeni ulicy.<br>C. Współczesna debata naukowa nad definicją żebractwa w perspektywie historycznej, nauk społecznych, i<br>D. Badania zjawiska żebractwa w Polsce i na świecie omówienie podejść badawczych.<br>E. Żebractwo w kontekście migracji; żebractwo imigrantów romskich.<br>F. Różnorodność podejść do metod pracy w środowisku otwartym, idea outreachu, wykorzystanie etnografii jako narzędzia w pracy z dziećmi ulicy. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                     | Student zna psychologiczne i socjologiczne koncepcje socjalizacji, w szczególności wie, jak przebiega proces socjalizacji i rolę odgrywa w nim rodzina, szkoła oraz grupa rówieśnicza. Ma zaliczony przedmiot: Podstawy pedagogiki społecznej i animacji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się     | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Składowa ocena końcowej |
|                                                                   | aktywny udział w dyskusjach, pracach grupowych i indywidualnych na zajęciach                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 50.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 40.0%                   |
|                                                                   | projekt/prezentacja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 60.0%                   |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |
| Zalecana lista lektur                                             | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kurzeja A., Dzieci ulicy. Profilaktyka zagrożeń. Oficyna Wydawnicza Impresumy, Warszawa 2010.<br><br>Sokołowska J. Pedagogika ulicy jako odpowiedź na potrzeby dzieci i rodziców. W: Rodzina i wychowanie. Warszawa: Wydawnictwo Wiedza i Doświadczenie 2010.<br><br>Płoszka, A., 2017. Żebractwo z perspektywy praw człowieka. Państwo i Prawo 12(157): 11-24.<br><br>· Marmuszewski, S., Bukowski, A. (Red.). (1995). Żebracy w Polsce. Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu Białostockiego.<br>B. Literatura uzupełniająca: Szczepka-Pustkowska M. Ubóstwo dzieci - oblicza globalne i lokalne W: Szczepka-Pustkowska M, Kożyczkowska A. (red) Człowiek w systemie pomocy - konteksty i rozwiązania edukacyjne. Gdańsk 2010 |                         |
|                                                                   | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | J. Sokołowska, Dzieci ulicy: Tożsamość i zmiana, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021.<br><br>Szczepka-Pustkowska M. Ubóstwo dzieci - oblicza globalne i lokalne W: Szczepka-Pustkowska M, Kożyczkowska A. (red) Człowiek w systemie pomocy - konteksty i rozwiązania edukacyjne. Gdańsk 2010.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                         |
|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |
|                                                                   | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |
| Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania | nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |
| Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu                             | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.